

číslo 3 / srpen 2009
zdarma či za dobrovolný příspěvek

Anti BILLA párty po 10 letech
... Nic není zapomenuto, nic není odpuštěno!!!

V době, kdy vychází toto číslo informačního listu Informátor, si připomínáme významnou událost, která probíhala v severočeském Litvínově před 10 lety. Na mysli máme likvidaci parku ve čtvrti Osada, kde byl následně, za asistence litvínovského zastupitelstva proti vůli zdejšího obyvatelstva vystavěn supermarket Billa. Tehdejší situace byla z našeho pohledu významná především díky vlně odporu, u jehož zrodu stál nesouhlas litvínovského obyvatelstva s arogantními a bezohlednými postupy politických elit a zaměstnanců Billa zodpovědných za likvidaci parku, který dlouhá léta sloužil jako místo pro odpočinech mnoha lidí. Právě z toho důvodu považujeme za podstatné si tyto události po 10 letech připomenout, reflektovat je a využít jako zdroj inspirace i ponaučení pro současné sociální boje proti útlaku.

Od petic k odporu v ulicích!

Po pádu stalinistické diktatury a přechodu od komunistickou stranou udržovaného státního kapitalismu ke kapitalismu neoliberálnímu, si část československého obyvatelstva začala uvědomovat, že sametová revoluce byla „přesunem z louže pod okap". Začalo totiž být stále zřejmější, že v oblasti organizace sociálně - politických funkcí společnosti se v jádru současný systém výrazně neliší od stalinistického hnusu. Odstartovala se tedy éra střízlivění a seznamování s kapitalistickou realitou, což je proces logicky vedoucí k mnoha střetům s mocí státu a ekonomických elit. Jedním z takových střetů se staly právě i události, které se odehrály v roce 1999 v Litvínově.
Na počátku celé kauzy zde stálo zjištění místního obyvatelstva, že kdosi za jeho zády rozhoduje o budoucnosti prostředí, ve kterém žijí, aniž by je o tom informoval a dal jim možnost tuto budoucnost ovlivnit. Zjištění, že v místě kde dlouhá léta byl park, nyní vzniká staveniště supermarketu Billa, se stalo počátkem rozhořčení těch, kteří bydleli v okolí. Toto rozhořčení se pak stalo hnacím motorem mnoha aktivit. Jednou z prvních se stalo iniciování petice proti výstavbě supermarketu Billa. Petice s několika tisíci podpisy byla předána místnímu zastupitelstvu s poněkud naivní důvěrou, že politické elity petici zohlední a začnou dělat kroky vedoucí k zastavení stavby. Nic takového se však neudálo a podporovatelé/-ky petice tak ochutnali hořkou chuť zastupitelské demokracie, která projevila svou skutečnou povahu – tzn., projevila se jako sociálně nespravedlivý a nesvobodný systém, který umožňuje úzké menšině „profesionálů" rozhodovat o budoucnosti mnoha lidí bez toho, aby tito lidé měli možnost ovlivnit rozhodovací a výkonné procesy, které se jich týkají.
Díky zjištění, že petiční kampaň je neefektivní, se nadále prohlubovalo rozhořčení litvínovského obyvatelstva. Následkem toho se někteří lidé rozhodli využít militantnější formy odporu. Začátkem srpna 1999 se vytvořil kolektiv, který začal organizovat před staveništěm veřejný protest nazvaný Anti BILA párty. Ten probíhal několik dnů a vedle kulturního programu se jeho součástí stala nenásilná blokáda aut vyvážejících ze staveniště zeminu. Několik desítek lidí různého věku tehdy vlastními těly vytvářelo bariéru a snažili se tak docílit toho, aby stavba byla ukončena. Do celé akce se však zapojila městská policie, která často dost brutálním způsobem bránila lidem v blokádě. Při střetech došlo k několika zatčením a později i k podávání trestních oznámení na nejaktivnější iniciátory akce.

Od radikality k umírněnosti!

Přestože v určitém období celé kauzy docházelo k militantnějším formám boje, než je reformistické plýtvání energií, tak se tento způsob nedokázal udržet dlouhodoběji a stát se katalyzátorem širších sociálních změn. Plamen militantního odporu zhasl dříve, než se stihl rozšířit a zasáhnout centra útlaku a paradoxně to byli někteří z účastníků/-ic protestů, jenž pomáhali/-y při jeho hašení. Do popředí celé kauzy se totiž vydralo několik egocentriků budujících si politickou kariéru a vůdcovští manipulátoři, mimo jiné i z řad církevních funkcionářů. Ti hněv protestujících svou činností postupně umírnili a veškerou další iniciativu přetransformovali do neúčinného protestu, bez reálné šance vybojovat základní požadavek protestujících - zastavení stavby. Místo militantního boje, který měl reálnou šanci něčeho dosáhnout, nastala éra kompromisů a kontraproduktivního vyjednávání se zastupitelstvem a dalšími jedinci stojícími u zrodu problémů.
Nic na celé věci nedokázala změnit ani skupina anarchistů/-ek a autonomů/-ek z okruhu kulturně-politického kolektivu Aktivita Cabaret Voltaire (ACV), který měl významné postavení právě v Litvínově. Tento kolektiv, podporující anarchistické hnutí, se jako organizační subjekt do kauzy nezapojoval, nicméně několik jeho členů a členek se aktivně zapojilo do protestů, včetně blokád. Ani tato iniciativa jednotlivců z ACV však nedokázala odvrátit směřování kauzy do kontraproduktivních pozic. Anarchistické hnutí by proto nyní po deseti letech tento moment vlastního selhání mělo vnímat jako zdroj ponaučení, vedoucí k tomu aby v jiných sociálních bojích nedošlo k opakování stejných chyb.

Od Anti BILLA párty k antikapitalistickému odporu

Je zřejmé, že litvínovská Anti BILLA párty se stala jedním z významných projevů lidového odporu, kterých od roku 1989 v Česku mnoho zaznamenáno nebylo. V historii to byly často právě takovéto okamžiky, které se staly zdrojem inspirace pro pokračující sociální boje na různých místech v různých dobách a věříme, že by to tak mělo být i u litvínovské kauzy. Při čerpání inspirace z jakýchkoliv dějinných událostí bychom si však vždy měli zachovat určitý kritický nadhled a vyvarovat se přílišné idealizaci konkrétních momentů. Jinak by tomu nemělo být ani v případě Anti BILLA párty, která na jednu stranu byla pěkným příkladem směřování od spontánního protestu několika jedinců k organizovanému odporu početné skupiny, na druhou stranu však nedokázala překročit rámec střetu s jednou konkrétní korporací a zasadit celý boj do rámce negace kapitalistického systému. Celá kauza se postupně stala snahou odstranit pouze jeden z negativních dopadů kapitalistického systému na místo toho, aby konfrontovala přímo kapitalismus a jeho ochranné složky v podobě států.
Lokální střet s jednou korporací sice může přinést určité výdobytky, nicméně nedokáže odstranit hlavní zdroj problémů, kterým je právě kapitalismus fungující podle hesla „ekonomicky růst za každou cenu". Donutit jednu konkrétní korporaci, aby zastavila stavbu supermarketu na místě, kde je park, by byl jistě úspěch, nicméně sám o sobě by neochránil ostatní lokality před negativními dopady vyplívající z působnosti té stejné korporace či korporací jiných. S odstraňováním negativ produkovaných jednotlivými ekonomickými subjekty proto musí souběžně probíhat i konfrontace ekonomicko-politického systému. Je to totiž jeho struktura a principy, jenž umožňují, aby korporace mohly rozšiřovat svou moc a bezohledně prosazovat ekonomický růst na úkor pracujících, dalších neprivilegovaných, zvířat i životního prostředí.
V první řadě je důležité odmítnout iluzorní víru v to, že kapitalismus lze reformovat tak, aby byl sociálně spravedlivý a šetrný k životního prostředí. Vize „zeleného kapitalismu" je jen utopickou pohádkou zastánců bezohledného neoliberalismu nalakovaného na zeleno. Systém, jehož základy jsou tvořeny principy hierarchie, konkurenčního boje a destruktivního ekonomického růstu, nelze postupnými reformami změnit v systém fungující na odlišných principech, zaručujících spravedlnost a svobodu. Bylo by ryzí naivitou věřit, že se kapitalismus zřekne svých základních principů a struktur, které zajišťují jeho existenci.

Prostřednictvím antikapitalistického odporu k anarchistickému komunismu

Označit kapitalismus a státy jako hlavní zdroj útlaku a vykořisťování je věc podstatná, nicméně sama o sobě nedostačující. Nepřesahuje-li totiž kritika rámec pouhé negace nespravedlivého systému, pak se snadno může stát, že v momentě, kdy se kapitalismus začne hroutit, nebude existovat program definující strukturu a principy, podle kterých by měla být v budoucnu společnost uspořádána. Absence takového programu nejenže může znesnadnit přechod od kapitalismu k sociálně spravedlivému uspořádání, ale také se může stát příčinnou toho, že se v momentě zhroucení kapitalismu chopí příležitosti nejrůznější autoritářská hnutí, která nasměrují přechod od současné formy kapitalismu k jiné formě kapitalismu. Jako ukázkový model toto jevu lze využít například Ruskou revoluci z roku 1917, kde se příležitosti chopili bolševici, kteří přechod od carského systému nasměrovali nejdříve k leninistické a později stalinistické diktatuře - tedy jisté formě státního kapitalismu, jehož základy tvořilo třídní strukturování společnosti podobné tomu, které známe ze současného neoliberálního kapitalismu. Drobný rozdíl byl jen v tom, že tehdejší vládnoucí a kapitalistickou třídu tvořili funkcionáři tzv. Komunistické strany, zatímco dnes ji tvoří směs více parlamentních stran a soukromí vlastníci výrobních prostředků.
Zmíněné historické zkušenosti z Ruska, ale také například ty z Československa před rokem 1989, či z Kuby a dalších zemí, by se tedy pro nás měly stát potvrzením toho, že tímto směrem cesta ke svobodné společnosti nevede. Ale nejen to! Tyto zkušenosti musí být vnímány jako potvrzení postoje, že během překonávání kapitalismu je nezbytné, aby společnost vytvořila programovou koncepci budoucího uspořádání a zamezila tím autoritářským hnutím v uchopení moci a přechodu k jiné formě třídní společnosti.
Jako anarchisté a anarchistky programovou koncepci budoucího uspořádání společnosti vidíme ve směřování k tzv. anarchistickému komunismu, tedy organizační formě, která odmítá jakékoliv hierarchické a třídní struktury a to nejen ty současné neoliberální, ale i ty stalinistické, leninistické, trockistické, castristické a další, které sami sebe chybně nazývají „komunistické" či „socialistické", přestože představují jen jednu z mnoha forem třídního uspořádání. Byli to právě anarchističtí komunisté a komunistky, jenž autoritářské „komunistické" směry kritizovali/-y již v době vzniku první komunistické internacionály – tedy ještě před tím, než marxisticky orientovaná hnutí odhalila svou skutečnou povahu během budování totalit a dalších nechutností. Pozdější historické události nejen v tzv. východním bloku ovládaném bolševiky se tedy staly potvrzením anarchistického názoru, že skutečný komunismus je anarchistický – tedy takový, který je ze své podstaty antiautoritářský a negující jakékoliv státní formy, včetně států fungujících pod vedením marxistických „komunistů" a „komunistek". Anarchokomunistická koncepce se od té marxisticko-autoritářské liší především v tom, že stát nedefinuje jako prostředek, který lze využít k osvobození, ale naopak jako překážku, která musí být odstraněna společně s kapitalismem. Proto zatímco marxisticko - autoritářská hnutí posilují roli státu a tím ničí veškeré projevy svobodné iniciativy, tak anarchokomunisté a anarchokomunistky usilují o odstranění všech států (i těch marxistických!) a zřízení společenské samosprávy. Ta by měla být realizována v rámci federací autonomních skupin organizovaných na rovnostářských a antiautoritářských principech – na principech volné dohody a kooperace.

Několik slov k zamyšlení

Kamery

Pod objektivy kamerových systémů, které nás dennodenně pozorují na naší pouti městem, jsme kolektivně obelháváni. Stále je nám tvrzeno, že dokud není prokázána obviněnému vina tak je nevinen, tedy je uplatňován princip presumpce neviny. Ale do dnešní společnosti se potajmu přikradl nový princip, který je vytvářen především kamerami rozsetými na téměř každém rohu. Je to princip presumpce viny. Co to znamená? Pod dohledem Velkého bratra se každý stává předem vinen, předem podezřelý a tedy hodný pozorování a to nejlépe na každém našem kroku. Již předem jsme obviněni z toho, že spácháme něco hodného potrestání. Zvláště nebezpeční jsme v případě, kdy svým vzhledem a uvažováním vybočujeme z normalizačních mantinelů, nebo přinejhorším veřejně vyjadřuje vlastní názor. Shrnutě řečeno jsme před kamerou každý extrémistou, kriminálníkem, vandalem, ne-li teroristou.

Klima

Poslední dobou místy, kde žijeme, otřásá velmi podivné počasí. Dlouhotrvající deště střídané extrémními vedry a následně zase vystřídány intenzivními letními bouřkami. Mnoho míst, nejen v Severních Čechách, se stalo obětí těchto extrémních výkyvů počasí. Ať již jde o bleskové povodně či uhnívání úrody atd. Ale kde se toto počasí vzalo? „Zesílení skleníkového efektu by neznamenalo pouze zvýšení teploty. Modely naznačují i další možné dopady: změnu rozložení srážek na Zemi i změny během roku, změny v četnosti a intenzitě extrémních projevů počasí apod.“, píší experti v útlé publikaci Klimatické změny: fakta bez mýtů, vydané Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy. Tyto extrémní projevy počasí tedy nejspíše nejsou jen nesouvisejícími a lokálními excesy, ale odehrávají se v globálním kontextu klimatických změn, způsobených globálním oteplováním, které je z nemalé části urychlováno činností člověka. A nejspíše bude ještě hůře pokud se tomuto globálnímu problému nepostavíme čelem a nebudeme hledat dostatečné radikální řešení.

Významné události a osobnosti: díl třetí

V třetí části této rubriky přinášíme informace o významných událostech, vztahujících se k měsícům srpen a září. Nechybí zde ani informace o několika významných osobnostech anarchistického hnutí, které se narodily v různých ročnících, všechny však právě srpnu či září.

* * *

*** 10. srpna 1859** se narodil španělský anarchista Francissco Ferrer (1859 – 1940), zakladatel necírkevních škol a propagátor tzv. „Moderní školy“. Principy Ferrerovy školy byly postaveny na integrálním vzdělávání: Studenty byli chlapci i děvčata, jenž mohli své fyzické a intelektuální předpoklady rozvíjet v nedonucovací atmosféře bez náboženského dogmatismu.

Nicméně tyto principy byly nepřetržitě kritizovány jak od laiků, tak i od náboženských konzervativců, což postupně vedlo k nenávisti a perzekuci Ferrera. Roku 1885 byl pro své politické aktivity nucen opustit Španělsko a spolu s manželkou a třemi dětmi se usadil v Paříži. Zde pracoval především jako učitel španělštiny.

V březnu 1900 Ferrer obdržel dědictví, téměř 1 milion franků, od své bývalé žákyně Mlle Meurie. Tyto peníze daly Ferrerovi příležitost k návratu do Barcelony a vystavění Moderní školy. Ferrer se vrátil do Španělska v roce 1901, v době politického a sociálního neklidu, kdy Španělsko platilo Spojeným státům za svoji porážku a kdy nastával téměř totální rozpad tohoto impéria. Silně byl kritizován španělský sociální život, zvláště jeho vzdělávací systém. Každý souhlasil s tím, že systém potřeboval změnit. Dvě třetiny Španělska neuměly číst nebo psát, jen 15.000 ze 45.000 měst mělo veřejné školy. Většina škol byla naprosto nedostačujících, chyběly prostředky a dobří učitelé. Do církevních škol si církev učitele vybírala, ale zase kontrolovala osnovy. Během předchozích 25 let, kdy byl Ferrer na škole, tři čtvrtiny času strávil u náboženských instrukcí, modlení, chvalozpěvů a katechizmu. Kázeň byla servírována a fyzické tresty běžné.

Ferrer byl v popředí kritických debat těchto poměrů a vycházel z evropské tradice vzdělání pro každého. Tato tradice, datovaná od l8.století racionalismem a od l9.století romantismem, změnila důraz z nařizování („vyučování“) na proces vzdělávání, z učení nazpaměť k učení příkladem a ze zkušeností, z výchovy, jako přípravy na život, k výchově od života. Jeho motto bylo „svoboda je vzdělání“a úplně odmítal formální výchovu konvenčních tříd, omezení a regulace, které omezovaly osobní rozvoj a oddělovaly výchovu od hry. To šlechtilo jak fyzický, tak i duševní rozvoj, jak řemesla a umění, tak i literaturu. Klíčovými se v rámci Fererrova konceptu vzdělávání a výchovy staly pojmy svoboda, nenucenost, nápaditost, individuálnost a samostatnost v jednání. Cílem Ferrerova snažení bylo vybudování svobodných škol zbavených náboženské a politické nadvlády, zbavených autority jakékoliv hodností. Pro Ferrera a jeho předchůdce byla církev největší překážkou na cestě k veřejné osvětě. Státní vzdělání bylo také zamítnuto, protože obojí, stát i církev, usilují o to, aby se nové myšlenky nerozvíjely, protože mohou podkopat status quo. Ferrer psal: **„Vladaři si vždy dávali pozor, aby kontrolovali vzdělávání lidí... nejsou tak pošetilí, aby věřili někomu jinému, když vědí, že jejich moc je založena většinou zcela na škole, a proto tedy trvají na zajištění svého monopolu, na vzdělání.“** Pro Ferrera byla konvenční škola „nástrojem vlády v rukou vládnoucí třídy.“ Vláda používá školy k produkování loajálních občanů; církev - věrných farníků, a manufaktury - poslušných dělníků.“ Svoboda ve vzdělávání zamýšlela osvobodit od autority učitelů, zrovna tak i státu a církve. „Za současných podmínek,“ konstatoval Ferrer, „byl učitel pouze agentem vládnoucí třídy, vychovávající lidi, aby se podrobili, věřili a mysleli jen podle sociálních dogmat, která nás řídí.“ Jako vojsko a policie byly vždy impozantní, zajímavé tím, že používaly násilí. Pravý vzdělanec je osoba, která nevnucuje dítěti své vlastní myšlenky, ale působí na něj svými vlastními schopnostmi.“

Po bombovém útoku na oslavě krále Alfonse XIII., za kterým stál Mateo Morral - jeden z pracovníků Ferrerova nakladatelství, byl Ferrer zatčen a uvězněn v Madridu. Nakonec byl pro nedostatek důkazů propuštěn. V atmosféře sílících represí byly Moderní školy zavírány. Ferrer se vrátil do Paříže a zde spolu s dalšími založil Mezinárodní ligu za racionální vzdělávání dětí. Pokračoval také ve vydávání Buletinu barcelonské Moderní školy (Boletin de la Escuela moderna de Barcelona).

Když se Ferrer se vrátil do Španělska, věnoval téměř veškerý čas anarchosyndikalistické propagandě. Po bouřlivých událostech v roce 1909, které vyústily v generální stávku, byl zatčen a v zinscenovaném procesu odsouzen k trestu smrti. Přes silné mezinárodní protesty - a to nejen z anarchistických řad, ale např. i od G. B. Shawa, A. C. Doyla a dalších známých osobností - byla poprava 13. října vykonána.

* * *

*** 23. srpna 1927** byli v americkém Bostonu na základě falešného obvinění popraveni dva anarchisté - Nicola Sacco a Bartolomeo Vanzetti. V roce 1920 byli oba zatčeni a falešně obviněni, že zavraždili dvě osoby a spáchali loupež v městečku South Braitree, ve státě Massachusetts. Soudní líčení bylo evidentně zmanipulované a 14. července 1921 skončilo rozsudkem smrti pro oba anarchisty. Dva lidské životy byly zmařeny i přes to, že obhájci N.Sacca a B.Vanzettiho vyvrátili mnoho z inscenované obžaloby, byly objeveny nové důkazy a svědectví na podporu odsouzených a dokonce jeden ze skutečných pachatelů zločinu (jenž neměl s odsouzenými anarchisty nic společného) předložil své doznání.

Je evidentní, že v procesu, na jehož konci byla smrt dvou nevinných lidí, vůbec nešlo o hledání spravedlnosti. V očích těch, kteří tenkrát třímali v rukou politickou, ekonomickou i církevní moc, se stala „zločinem“ touha anarchistů po zřízení sociálně spravedlivého a svobodného světa. Oba popravení byli italští imigranti a anarchisté, snadné oběti, na nichž mohl systém provést výstražný, surový akt bez ohledu na to, že se ve skutečnosti neprovinili žádným zločinem. Teprve v roce 1977, padesát let po smrti obou anarchistů, bylo veřejně přiznáno, že došlo k justičnímu omylu (čti politické vraždě)

Na Sacca a Vanzettiho nebylo nikdy zapomenuto. Žijí v mnoha básních, několika filmech, divadelních hrách a románech. Tím nejznámějším je pravděpodobně ten z pera proslulého americké spisovatele Uptona Sinclaira, Boston (u nás ho vydalo v roce 1970 nakladatelství Svoboda). K jejich osudům se vracelo i mnoho historiků, kteří odhalili další skutečnosti cílené honičky na anarchisty v té době. Nikdo dnes, snad mimo úzkého okruhu konzervativní krajní pravice, nepochybuje o jejich nevině.

* * *

*** 16 . září 1874** se narodil mexický anarchokomunista Ricardo Flores Magón (1874 – 1922) Ten se během svého života se stal nejznámějším a nejvlivnějším anarchistou mexického revolučního hnutí. Od mládí byl aktivní v boji proti diktátoru Porfirio Doazovi. V roce 1904 byl nucen utéci do Spojených států, kde pokračoval v boji proti Diazovi nejprve ze St. Louis a později z Los Angeles. Navzdory nepřetržité perzekuci a věznění úřady USA za podrývání mexické diktatury založil Magón v roce 1905 Partido Liberal Mexicano (PLM), která organizovala dvě neúspěšná povstání proti Diazovi a to v roce 1906 a 1908.

Během svých prvních let v exilu se seznámil s anarchistkou Emmou Goldman a bylo to částečně díky ní, že se stal anarchistou. S výbuchem revoluce roku 1910 zasvětil Magón zbytek svého života anarchistické věci. Díky jeho vlivu byly rozsáhlé oblasti země kolektivizovány rolníky a byly jimi společně obdělávány pod heslem Tierra y Libertad (půda a svoboda).

* * *

*** 3. září 1993** byl založen pražský squat Ladronka. V letech 1993 - 2000 obývali Landronku squatteři a squatterky a fungovalo tam kulturně - sociální centrum, pořádající koncerty, přednášky, besedy, projekce a poskytující bezplatné ubytování. Squatterská komunita svépomocně objekt opravovala a ochraňovala před chátráním – tedy dělala to, co tzv. oficiální vlastník po celá léta nebyl schopen (či ochoten?) dělat a místo toho nechal budovu na pospas procesu chátrání a likvidaci vandaly.

Squat Ladronka si za dobu své existence vybudoval pozici místa známého a podporovaného mnoha lidmi z různých míst evropy a to i díky tomu, že poskytovala své prostory pro organizační setkání anarchistického hnutí a nejrůznějších kulturních iniciativ. Squat byl v roce 2000 násilně vyklizen a po té byl objekt zrekonstruován, aby mohl sloužit jako centrum komerčních aktivit.

* * *

*** 23. Září 1871** se narodil japonský anarchista Kótoku Shúsui (1871 – 1911). Kótoku Shúsui sehrál klíčovou roli v procesu vzniku japonského anarchistického hnutí. Poté co se jako dospívající mladík přestěhoval do Tokia, stal se Kótoku v roce 1893 žurnalistou a o pět let později již byl známým komentátorem tehdy nejradikálnějšího listu “Večerní zprávy” (Yorazu Chóhó). Jakmile se začala blížit válka s Ruskem, dříve protiválečné “Večerní zprávy” se přizpůsobily vládní linii a stále více se nesly v militaristickém duchu. Kótoku se odmítl přizpůsobit tomuto směřování a odešel z redakce. Se svým kolegou Sakaiem Toshihikem se vydal na značně nebezpečnou cestu vydávání otevřeně protiválečného časopisu v době, vyznačující se stále hysteričtějším militarismem. Za svou publikační činnost byl později pokutován a dokonce i uvězněn. Tehdy však ještě nezastával pozice anarchismu. Poté co v červenci 1905 Kótoku vyšel z vězení, prohlásil: “Šel jsem dovnitř jako marxistický socialista a vrátil se jako radikální anarchista.”. Kótoku si byl stále zřetelněji vědom skutečnosti, že s kapitalismem a státem může být v místě, kde se narodil, skoncováno pouze zároveň se zrušením instituce císařství. Po propuštění se rozhodl opustit na nějakou dobu Japonsko, aby mohl “svobodně kritizovat postavení ´Jeho Veličenstva´ a existující politické a ekonomické instituce z bezpečí ciziny, kam nedosáhla jeho krvežíznivá ruka.”

Kótoku zůstal ve Spojených státech (hlavně Kalifornii) až do června 1906 a absorboval mnoho vlivů, jež se později ukázaly být klíčové nejen pro něj osobně, ale i pro japonský anarchismus jako celek. V prvé řadě to byl anarchistický komunismus, zastávaný Petrem Kropotkinem a dalšími. Anarchokomunistický vliv na Kótoku je asi nejlépe ztělesněn v Kropotkinově nejvýznamnější práci “Dobývání chleba”. Druhým důležitým vlivem byl syndikalismus, zvláště ten ve stylu čerstvě založených “Industrial Workers of the World (IWW)”, založených na konferenci v Chicagu v červnu 1905 a pak též syndikalismus podle brožurek a článků z prostředí evropského syndikalistického hnutí, které byly v Kalifornii běžně dostupné.

Jakmile se Kótoku vrátil ze Spojených států, v Tokiu mu bylo na uvítanou zorganizováno velké veřejné shromáždění, na kterém měl možnost promluvit o tom, jak se vyvíjely jeho myšlenky během amerického pobytu. 18. června 1906 tak Kótoku pronesl řeč “O vlně světového revolučního hnutí”. Ujistil v ní posluchače o svém odklonu od parlamentarismu a přitakání generální stávce jako “prostředku vyvolání budoucí revoluce.” Po této řeči s odstupem následovalo množství článků v revolučním tisku, jednoznačně odmítajících sociálně-demokratický parlamentarismus a obhajujících metodu přímé akce.

Nicola Sacco a Bartolomeo Vanzetti

Vydala: severočeská skupina Československé anarchistické federace (ČSAF) || www.csaf.cz || severni.cechy@csaf.cz